

Complexnummer: 507916

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

St. Stephanus

Aantal complexonderdelen

1

Monumentnummers van complexonderdelen

507917

Woonplaats

Bornerbroek

Gemeente

Almelo

Provincie

Overijssel

Locatie van het hoofdobject

Pastoor Ossestraat 2, 7627 PL te Bornerbroek

Complexomschrijving

Inleiding

Rooms-katholieke ZAALKERK (deels met zijbeuken), St. Stephanus, in de huidige vorm in 1919 ontworpen door architect J.A. Kropholler in de bouwstijl van de Delftse School met gotische invloed.

Het westelijke deel van de kerk is om de oorspronkelijke waterstaatskerk gebouwd. De mansardekap van de waterstaatskerk bevindt zich nog onder het zadeldak. De kerk is later aan de oostzijde uitgebreid tot het huidige bouwvolume.

Het interieur van de kerk is gaaf, de ramen zijn in 1992 gerestaureerd. Van wie de muurschilderingen op de oostwand van de kerk zijn is onbekend, er spreekt duidelijk invloed van J. Toorop uit de etherische figuren. Afgebeeld zijn bebaarde mannen met halo's die de harp bespelen of een offergave aanbieden aan het Lam Gods in het midden.

Omschrijving

De kerk staat op de kruising van de Bornerbroeksestraat en de Pastoor Ossestraat in het centrum van Bornerbroek.

Waardering

De zaalkerk is van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als exponent van de bouwexplosie van katholieke kerken en pastorieën na het herstel van de Bisschoppelijke hiërarchie in 1853, die vooral in Twente decennialang merkbaar was
- als kenmerkend ontwerp in het oeuvre van architect J.A. Kropholler
- vanwege de Delftse-school architectuur
- vanwege de gaafheid en de hoge kwaliteit van het interieur van de kerk
- vanwege de beeldbepalende ligging in Bornerbroek

Monumentnummer*: 507917

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 september 1997
Kadaster deel/nr	82749/179

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Bornerbroek	Almelo	Overijssel		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ambt-Almelo	O			1954

Omschrijving**

Omschrijving

De ZAALKERK is westelijk van het koor over drie traveeën verbreed met zijbeuken en opgetrokken in rode baksteen, met links in de voorgevel (NW) een vierkante toren met spits. Het zadeldak van de kerk en de torenspits zijn gedekt met leien. De gevels zijn in het westelijke deel opgetrokken boven een gepleisterde plint en zijn onder meer geleed door kleine gedrukte spitsboogvensters met gemetselde en zandstenen waterdorpels. In de toren zijn in alle gevels kleine vensters geplaatst en spitsboogvensters met galmborden. In dakruiter een klok van Petit & Fritsen, 1888, diam. 43,7 cm. Mechanisch torenuurwerk J.F. Weule Bockenem, 1894, buiten gebruik.

In de voorgevel (W) onder een tuitgevel een getoogde dubbele houten deur met betonnen schampstenen, onder een zandstenen latei met kruis, binnen een spitsboognis. Aan weerszijden kleine vensters, erboven een drielicht.

Het westelijke deel van de zijgevels (N en Z) is geleed door steunberen met luchtbogen waartussen spitsboogvensters met glas-in-lood. Rechts daarvan bevinden zich de iets lagere, drie traveeën brede, zijbeuken onder een plat dak met een opengewerkte dakrand. De luchtbogen steken er doorheen. De zijbeuken worden geleed door twee aaneengeschakelde vensters per travee en een toegangsdeur met gehengen onder een strek, de gevel van het schip erboven door negen bovenlichten.

Links tegen de noordelijke zijgevel is een kapel gebouwd op een rechthoekige plattegrond onder een zadeldak met antracietgrijze Hollandse pannen. In de eindgevels van de kapel (O en W) deuren onder spitsbogen en kleine vensters onder strekken. In de langsgevel (N) onder een fries van siermetselwerk vier vensters met glas-in-lood onder strekken.

De strekken zijn voorzien van zandstenen aanzetstenen. De oostzijde van de kerk wordt door een vijfzijdige apsis beëindigd onder een tuitgevel bekroond door een zandstenen kruis. Aan beide zijden van de apsis is een spitsboogvenster geplaatst. Rond de apsis bevinden zich onder platte daken aanbouwen van één bouwlaag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De wanden in de kerk zijn in gele en rode baksteen opgetrokken. Het interieur wordt overspannen door een houten spitsbooggewelf en de scheiding tussen schip en zijbeuken vindt plaats door spitsbogen. Boven de ingang (W) is een balkon op drie spitsbogen gemetseld, met een gemetselde balustrade. In de beschilderde oostwand van de kerk sluit de apsis aan op een opening onder een spitsboog. De spitsbogen in het interieur neigen naar de vorm van een parabool.

Verder zijn onder meer de tegelvloer, de schilderijen op de houten kap en de wanden, de banken, het bankenplan, de beelden tegen de zijwanden en het gerestaureerde glas-in-lood bewaard gebleven.

Waardering

De zaalkerk is van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als exponent van de bouwexplosie van katholieke kerken en pastorieën na het herstel van de Bisschoppelijke hiërarchie in 1853, die vooral in Twente decennia lang merkbaar was
- vanwege de Delftse school architectuur
- als kenmerkend ontwerp in het oeuvre van architect J.A. Kropholler
- vanwege de gaafheid en de hoge kwaliteit van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in Bornerbroek

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk